

Nummar 18.
17ad jakkegærdde.

Korsfjord'ast:
30ad SEPTEMBER 1915.

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

Bibal, okta imašlaš girje.

Valde 66 daina buoremus medicinalaš girjin dam guttanubelokkai jakkečuodest, čallujuvvum daina buoremus oappam dalkastægjin, čana daid okti oktan girjin ja gæččal dalkastet buccid dam girje mielde. Mon balam, atte dat šadda hægjos dalkastam gaskaoabme. Ja son šadda vissa radetæbme.

Mutto don diedak, atte bibal læ oktibigjum 66 girjest 40 čallin. Dak olbmuk legje daina moaddelagaš ælatus dilalašvuodain daina mangalagaš oappam lavkin, ja si elle ovta aige siste mi læi bagjel 1600 jage. Igo dam girje oktavuotta oro læmen imašlaš dudnji? Daihe girje dagok? Læggo don goassege gullam ovtage olbmu cælkemen: Mon legjim okta vaivan, okta hæppad sokki ja okta njoammo-buogo særvve-goddai, mutto mon alggim oappat matematik, botanik, dam oddasebbo filosofi ja mon šaddim vækketuvvut. Uccan. Mutto i dušše okta, mutto ædnag čudid mattak don gavdnat gæk læk nubbastuvvam bibala bokte, dam girje bokte mi læ ænemusat vašotuvvum, kritiserijuvvum, vuostaicelkkum ja dubmijuvvum, ja mi jakkečudid čada læ læmaš dego bagjestadde maid buok væččarak læ huškum.

Moft don likok dam girje?

Rakisteket din vašalažaidødek!

Go mi gullap dam Jesusa goččoma: rakisteket din vašalažaidødek, de orro dat migjidi algost læme nuft bagjelmæralaš stuores, atte dat i oro læme vejelaš ovta vaivan hægjos olbmui obba alggetge. Mutto Jesus i adde goassege maidege goččomid alma sæmmast atte adda famo dam doaimatet. Ja fabmo læ dat stuora rakisvuotta, maina son rakisti min, dalle go mi leimek su garra vašalažak.

Di lepet vissa buokak maistam rakisvuoda mailbmai. Jurdaš dadde, moft dat dagai dudnji buore.

Muttomak dist læ nuft likkolažak atte læ smavva manak sidast. Igo daid uccakažaid rakisvuotta læk dakkam dudnji erinoamaš buore? Don boadak ruoktot gavpugest, ja don diedak, atte luoka alde čuožžo okta uccakaš ja gæččea darkkelet du manñai, ja go son aicca du gæino alde, de viekkala son du oudald du dæivvat. Igo dat læt havske? Dust i læk halo bættet dam ganda ja boattet garremin sidi, i, don dat tok navdašet vebaš buore suina.

Man davja i læk son nakketam su ucca giedas du gitti ja cælkam: „Oažomgo mon čuovvot du, ačče?“ Ja de læppe doai vazzašam ja sardnodam nuft hærvaset obba mailme mietta, ja du juolgge šaddai nuft gæppas, ja don gosi algak Ibmela gittet. — Ja dast læk ædnek, gæk læk čokkam sin smavvaidæsek buoccam-

sænga guorast, ja dat uccakaš læ cælkam: „Go bære don čokkak dast ædne, de dat i daga gukkeb bakčas“ — juo, dak læk dorvolaš smavva ustebak. — Ja soabmasak dist læmaš nuft likkolažak, atte dak olles manak læmaš siegak din vuostai. Ædnagak saddijegje juoga sidi Amerikast ja celkke: dat galgga æduai, ja muttomak čalle sidi: dabe lavllop* mi aido dam lavllag, maid don lavllok mudnji Ibmel birra, go mon čokkajim du askest nuftgo ucca gandaš, ja don oažok jakket dat læ imaš, ačče.

Mon deivvim gæsseg ædnag samid, gudek legje muosatam samemišsonustebid rakisvuoda. Man likkolaža si legje. Dal i læm dacha dat garra vašalaš gukkeb, i, son læi sin rakis viellja. Vuoi, moft rakisvuotta dadde læ hærvas! Ja buokak mi læp ožžom Jesus rakisvuoda. Son occa buokaid, sust i læk varre masset duge, mutto occa nuft rakkasit, ja go don boadak, de ik don šadda hoiggaduvvut olgus, mutto rakkaset vækketuvvut! Ikgo don dovda, atte Jesus rakisvuotta gæssa du sisa Ibmel lusa ja olgus sævnjadasast?

Mutto jos don læk oaidnam, atte rakisvuotta satta dakkat dudnji nuft buore, de læge visses atte maidai du vašalaš vuostaivaldda rakisvuoda. Dušše rakis su, de galgak oaidnet, man siega son šadda. — Ja Jesus læ čajetam migjidi, moft mi galggap rakistet min vašalažaidæmek. Dat fertte algget daina, atte mi buristsivdnedap sin, d. d. c. udnot sudnji buok buore, jos son i vela suova-

ge min ječas vækkeset. Go Jesus hænggai ruosa alde, de i son ožžom lobe vækkeset sin, dastgo si legje navllim su giedaid gidda. Mutto go son i ožžom adnet giedaid, de ani son vaimo ja celki; Ačačam, andagassi adde sigjidi, æi si diede, maid si dakkek!“

Nuft galggap maidai mige dakkat, ja de satta farga addujuvvut dilalašvuotta dakkat sudnji buore. Gæča, man jottel Jesus læi dalkastet Malkusa bællje. I son diktam su mannat doaktar lusa, son dagai dam ješ dallanaga. Ja jos du vašalaš læ hædest daihe vaillo mikkege, de læge gœrggad adnet dilalašvuoda. Ale sadde su æraid lusa, mutto vækkeset su — farga son šadda du usteb.

Ja alelassi sattak don rakadallat dam oudast, gutte du doarred, dalle viežžak don engeljoavko vuolas, ja don galgak æmbo go vuottet du vašalažad bagjel, dalle galgak don suddadet su vaimo ja sivnedet fast rakisvuoda.

Difte dalle dam stuora rakisvuoda, maina Jesus rakisti min golggat buristsivnededin, buristdagadedin, oudast rokkadaladedin bagjel du vašalažad. Dalle šaddak don audogas, čuovggad ja gæppas — buristsivneduvvum ja buristsivdnadussan.

Kristalažain i læk loppe adnet vašalaža, gæn si æi rakis.

(J. Otterbeck, »Lappernes Ven«).

Ravas brævva buok „Nuorttanaste“ doallidi ja lokkidi.

Rakis ustebak!

Nuftgo buok „Nuorttanaste“ lokkek læk oaidnam, de læ œdnagak min rakis doallin ouddanbigjam min blade bokte dam savaldaga, atte „Nuorttanaste“ ainas galgaši šaddat vakkobladden — juo oddajage rajest. Æi oro dak ballamen, jos bladde vela šadda divrrasebbo. Buok min rakis ustebid arvvalusak illodattek min ja čajetet, atte bladde læ šaddam

œdnagidi rakisin ja atte muttomak læk ožžom „æmbo-smaka“ Maidai maņemuš nummarist læba guokte usteba fast čallam blade viddedæme birra ja nubbe sodnost savva vastadusa. Redaktøra læ ouddal juo diedetam blade alde dam blade viddedæme hettetusaid, erinoamačet dat, atte bladde i læk redaktøra ječas haldost; mutto gulla min miššonai nuftgo juo ouddalist namatuvvum. Dat vuostas sisasaddijægje čalla, atte i oro læme redaktøra halidus tinit j. n. v.

Nuftgo juo ouddal namatuvvum min bladest, de „Nuorttanaste“ daihe æra same bladek æi goassege læk nagadam čævčetet ječasek, go doallid lokko læmaš nuft uccan, manditi dat alelassi læ darbašam sierra vække bissom varas bagjen, dastgo blade olgusboatemest čuovvok visses ja stuoragollok. „Nuorttanaste“ læ dal juo olgusboattam bagjel 16ad jage ja burist alggam dam 17ad jage; mutto buok dam aige sisa læ min miššona dam ferttim vækkeset. Ja go redaktøra bijai dam viddedæme gačaldaga miššonkomite ouddi jakke bæle dast ouddal, de i gavnatim miššona dam beivolažžan, atte viddedet blade æmbo go dat dal læ viddeduvvum; dastgo olgusgolok legje stuorabak go sisaboadok, ja nuft dat ašše dasa orosti dalle, nuftgo juo ouddal diedetuvvum min bladest miššonkomitea arvvalus dam birra. — Mutto go min doallek fast læ alggam hastalet redaktøra blade viddedemin, de læ redaktøra fast valddam dam aše jurdašame vuollai; dastgo redaktøra ječas halidus læ blade viddedet buoremus lakkai, dastgo son rakista dam bargo ja same albmuga, ja redaktøra oaiivvel læ, atte same bladde berre bisotuvvut same našonast; dastgo dat læ min našona aidno dulkka ja min vanhem giela bajasbisotam gaskaoabme. Ja min oaiivvel læ, atte jos min bladde galgaši orostet, de dat šaddaši stuora tapan min našonai ja vahagen min œdnegilli, mi dal æmbo ja æmbo orro heittujuvvumen œdnagin. Ja vissa læ dat œdnegiela rakisvuotta, mi læ cakkamen min rakis doallin, go nuft barggek dam ala, atte bladde gal-

gaši veddeduvvut jottelemus lakkai, »mavšiš maid mavšiš«. Redaktøra oaiivvel læ dat, atte jos »Nuorttanaste« galgga ouddanet ja šaddat vakkobladden ja boattet dassedet olgus, de berre dat boattet nuft gukkas, atte dat birgeta ješ ječas nuftgo æra bladekge, nuft, atte redaktøra satta ječas oaffaruššat ollaset dušše dam barggoi. Ja jos dat galggaši gannatet, de berreši »Nuorttanaste« sisaboatto læt ucceumus 2000 guokteduhatkruvna jagest, dam sagjai go dal læ dušše 500 — vittačuotte — kruvna jagest. Jos blade sisaboatto lifči 2000 kruvna jagest, dalle dat birgetefči ječas buok olgusgoluguim. Mutto guokte duhat kruvna læ stuora rutta ja orro læme vægjemættos, atte »Nuorttanaste« goassege dam matta fidnet. Ja go mi dam alget vahaš rekenastet, de i daddekelæk nuft vægjemættos, jos buokak bigjek buorre dato ouddan ja dattok duottavuodast ouddedet sin aidno blade. Nuftgo di lepet oaidnam, de læ muttomak min doallin fallam 4 ja 5 kr. kontingenta (blademavso) jagest, jos fal bladde viddeduvvuši vako bladde. Mi arvvedep burest dam, atte æi buokak dam daga, atte mavse nuft ollo, manditi redaktøra læ jurdašam bigjat dam aše stemmim vuollai, vai buok min doallek ječa bessek dam mœrredet.

Gæča redaktøra arvvalusa dam aše birra:

»Go mon læ boattam fuomašet »dam rakisvuoda, maid Same našon læ ožžom su aidno bladdeasiš »Nuorttanastai«, de læm mon gavdnam dam »buoremussan, atte bigjat dam aše min »doallid stemmim vuollai, oaidnim varas, man œdnagak læk miettasa, »atte bladde »Nuorttanaste« viddeduvvu oddajage (1916) rajest vakkobladden. Kontingenta læm mon jurdašam bigjat 3 — golbma — kruvna jagest, mi berre maksujuvvut oudeb munest (daihe sœmmast go bladde »dinggjuvvu). Go min bladest dal læk arvo mielde 650 makse doalle, de šaddaši dat dakkat oktibuok 1950.00 kruvna jagest — lagabuidi 2000 kruvna. Mutto mu oaiivvel læ, atte »Nuorttanaste« su viddedæmes bokte oazžo æmbo doallid, nuft atte dat galgaši dam lage mielde birgetet ječas »buok olgusgoluguim«.

Mon bijam daggobokte dam aše min doallid halldoi, ja saddim dam

nummar mielde stemmim-sæddal, mast maidai læ kontrakta, masa min doallek, gæk halidežžek blađe videddæme ođđajagest, berrejek ječasek čadnat daggobokte, atte si čallek namasek dam stemmasæddal ja kontravta ala. Dalle bæssap mi oaidnet min doallid ječasek oaiivvel dam aše harrai. Dat stæmmasæddal berre dallanaga sissaddijuvvut vuollaičallum doalle ječas gieđast; ja son berre maidai doallat su sanes, go son čalla su namas dam kontravta vuollai. Kontrakta saddijuvvu fast ruoktot »Nuorttanaste« ekspeditionai Korsfjordi ravas konvolutta siste, ja dat maksa dušše 3 evre porto, go i čallujuvvu mikkege æra dasa, go dušše namma; mutto konvolutta i galga gidda darvetuvvut. Mon doaiivom atte min doallek dakkek migjidi dam gædnegasvuoda, atte buokak si gæk nittek dam arvvalussi mi stæmmasæddalest čuožžo, čallek namasek vuollai ja saddijek dam ruoktot nuft farga go vejolaš. Juokkehaš arvved dieđostge dam, atte rutta i galga čuovvot dam stæmmasæddal mielde dam have; mutto atte son dam stæmmasæddal bokte loppeda, atte son aiggo læt mielde blađe videddet daggobokte nuftgo dast čuožžo. Stæmmasæddalak dal šaddek mæredet galggago blađe videdduvvut vai i.

Rakis doallek, valddet dal dam aše jurdašæme vuollai ja dakket din jurddagidadek ja arvvalusaidædek dakkon, de dalle mattep mi šaddat okta naššon, mak dattok juoga.

Stæmmaædnagvuotta dieđetuvvu dam blædest mañnel. Stæmmasæddalak galggek ainas læt min gieđast mañemusta oktober loapast.

Burist dæivadæmest stæmmasæddali bokte! Gudnegelbolašvuodast.

Din redaktora Ovla Andras.

Ødda bappa.

Talvik giełdda læ dal ožžom ođđa bappa, namalassi Hartv. C. Gjesdahl. Son læ nuorra olmai, dušše 26 jage; mutto sust læ buorek sardnomnavcak, ja doaimata su bappa fidnost juokke lakai burist.

Sodnabæive dam 26ad september sardnedi son vuostas gærde Gamavuona girkost.

Mi savvap Ibmel buristsivdnadusa dam ođđa bappi særvegoddai buristsivdnadussan!

Proavas Aamot

læ dal guođdemmen Hammerfesta.

Alta bappa Blacker occa dal Hammerfesta giełda.

Stuora baldes.

Okta fiskar Hammerfestast fidni gieskad guokte baldda, mast nubbe deddi 122 kilo, maid son vuvdi 55 evri kilo.

Dam nummar

mielde čuovvo Fritjof Nansen foredraga (ucca girjaš »Før det blir forsent«) nuftgo bilaga. Dat læ sæmmast darvetuvvum blađe olgoldas skoadašen. Ravas suolgai dam skoaddas ja loga dam sistdoalo.

Potetosšaddo

i likkostuvvam dam jage dabe Altavuonast. Muttom baikin æi ožžom go siebmana ruoktot. I læmaš gukkes aiggai daggar hæjos šaddo.

Avje šadda dam jage divras. Dal juo fallujuvvu baike alde 2 kr. vævtast.

»Nuorttanaste«

læ dal gieskad ožžom ođđa prentejægje ja mielddargge — namalassi ouddalaš redaktora Lunja rokke bardne Ferdinand Lund. Mannavuodast juo algi son dam bargo aččasis væcken; mutto go olles olmušen šaddai, de heiti son dast ja algi jottet duobe dabe. Golbma mañemuš jage læmaš son »Lofotposten« prentemrakkanusast Svolverast, gost son æska riehta burist oapai dam bargo. Dobbe besti Ibmel su sielo ja addi sudnji daid jurddagid, atte algget vagjolet ačče rakis juolggeluođdai mielde doaimatam varas miššon bargo, ja nuft læ son dal alggam vuost »Nuorttanaste« barggat. Ibmel læ gullam su ače rokosi su barnes oudast — jos velage su jabmem mañnel. —

Mi savvap dam min ođđa mielddarggai buristboattema min særvvai ja buristsivdnadusa su ođđa bargost!

*

Alfred Andreas Jessen, gutte guokte jage læmaš »Nuorttanaste« prentembargost, læ dal hœittam dam bargo.

Salled

i læk dam mañeb aiggai stengijuvvum dabe Altavuonast. Salled aido vuttu smavvaset.

Mailme-soatte.

Tuiskalaš

læ vuottam Wilna ruošast, man bokte son læ dakkam vuot stuora vuoto nuft atte ruošša læ daggobokte masam hui buorre juolggecoavce, mi læ sudnji stuora vahagen.

Englanda

militæra dilalašvuotta galgga læt dal buorre. Englanda vuostas minister Asquith læ gieskad cækkam su sagastes, atte soattegoluk lassanek dal bæivalažat 63 miljon kruvna. Dat læ okta lassanæbime bæivvai 9 miljon juni mano rajest. Oaiivveašše dam lassanæbmai læ vække sin alliertidi, maid si læk maksam juo dam ragjai 4500 miljon kruvna. Sist galggek dal læk 3 miljon soaldatak. Si læ tapim dam ragjai 380,000 olbma; mutto muttomak daina læk dadde dærvasmuvvam. Bagjel 800,000 olbma barggek dal dušše soattebierrgasiguim fabrikan.

Dat oaiivduvvu, atte Englandast læ dal soattedolast arvvo mielde 1,1 miljon olbma dušše Davve-Frankrikast ja Dardanellerne.

Gal dast juo læ sikke olmuš ja rutta anost.

Mañemuš soattesagak:

Telegrammak Stockholmast muitalek gullam hirbmos kanonjabmam Aalandssulluin. Vissa mærrašlaga Nuorttamærast.

Ruošša

muittala garra soade ruošša bæłde. Si galggek læk makka velaš vuottam, ja muttom ædnam gavpugid ruoktot valdom.

Londonest muittaluvvu, atte Bulgarien læ mobiliseritam 100,000 olbma. Soattemiella lassana.

Berlinest muittaluvvu, atte dakallierte (oktisærvvamfamok) rakkanek ođđa dæivadæbmai Dardanellain. 110-000 soaldak læ dasa oaffaruššum. Tuiskalažak læ bigjam minai Øresundi hettim varas engelas caccevuolašdam-paid bæssamest Nuorttamærri.

Doaiivomættos barggo.

Arvvaluvvu, atte Bryan galgga boattet Europai arvvaladdam varas rafte šiettadet.

Stæmmasæddal.

Mon (daihe jos ænebak, de mi) miettap dam arvvalusi, mi læ ouddanbigjujuvvum „Nuorttanaste“ nr. 18 alde, atte bladde oddajage rajest videdduvvu vakkobladden ja atte blade maksu aleduvvu 3 — golbma — kruvna jagest, ja atte vai dat ainas šaddaši, dagam mon daihe mi čuovvovaš.

Kontrakta

„Nuorttanastin“:

„Mon daihe mi dattop læt mielde videddet blade dag-gobokte, atte dinggom daihe dinggop ja maksit juo oudeb munest daihe jage algost blade olles jakkai 3 kruvna daihe jakkebællai kr. 1.50.

Čallujuvvum ječčam giedain.

1. ....

2. ....

3. ....